

# **NÄYTTELIJÖIDEN TEATTERITYÖEHTOSOPIMUKSEN 2025-2028 MUUTOKSEN ALLEKIRJOITUSPÖYTÄKIRJA**

## **1 § Työehtosopimuksen muutoksen hyväksyminen**

Osapuolet hyväksyvät teatterialan oheiset muutokset voimassa olevaan työehtosopimukseen.

## **2 § Sopimuksen voimassaolo**

Muutos ei vaikuta näyttelijöiden teatterityöehtosopimuksen voimassoloihin, jotka on sovittu 2.4.2025 syntyneen neuvottelutuloksen mukaisesti aiemmin. Tässä sovitut muutokset astuvat voimaan sopimuksen tultua molemmin puolin allekirjoitetuksi.

## **3 § Tekstimuutokset**

Pykälän 10 § 4. kohta muutetaan alla olevan mukaiseksi:

### **10 § Peruspalkka**

4. Näyttelijäopiskelijan vähimmäispalkka teatteritaiteen maisterin opintoihin kuuluvan työharjoittelun ajalta on 70 % liitteiden 1 ja 2 mukaisten vierailijasopimusten palkasta. Näyttelijäopiskelijalla tarkoitetaan myös henkilöä, joka opiskelee ammattikorkeakoulussa suoritettavaa teatteri-ilmaisun ohjaajan koulutusta tai yliopisto- tai ammattikorkeakoulussa suoritettavaa koulutusta, jossa pääaineena on musiikkiteatteri.

*Soveltamisohje: Tässä kohdassa tarkoitetaan sellaista korkeakouluharjoittelijaa, jonka harjoittelujaksosta yliopisto tai ammattikorkeakoulu tekee sopimuksen teatterin kanssa ja teatteri tekee työehtosopimuksen harjoittelijan kanssa.*

Tarkempi tulkintaohje on tämän työehtosopimuksen Liite 15

Uusi liite 15:

### **LIITE 15. Tulkintaohje NäyTES 10 § 4.**

Osapuolet toteavat, että arvioitaessa NäyTES 10 §:n 4. kohdan mukaisen harjoittelun työsuhteisuutta ratkaisevaa on harjoittelun tosiasiallinen sisältö ja toteuttamistapa, ei pelkästään se, millä nimikkeellä harjoittelua kutsutaan tai mitä harjoittelusopimukseen on kirjattu. Se, että harjoittelu kuuluu opiskelijan tutkintoon tai että yliopisto tai ammattikorkeakoulu tekee harjoittelusta sopimuksen teatterin kanssa, ei sellaisenaan estä työsuhteen syntymistä, mutta on harjoittelun ehdoton edellytys.

Jos työsuhteen tunnusmerkit täyttyvät ja osapuolet toimivat 10 §:n 4. kohdan soveltamisohjeeseen kirjatulla tavalla, opiskelijan vähimmäispalkka on 70 prosenttia

liitteiden 1 ja 2 mukaisen vierailijasopimuksen palkasta. Osapuolet toteavat työsuhteisuuden olevan selkein ja ensisijainen toimintatapa.

Osapuolet toteavat myös, että 10 § 4. kohtaa on sovellettava tavalla, joka estää opintoihin kuuluvan harjoittelun nimikkeen käyttämisen työehtosopimuksen palkkamääräysten kiertämiseen.

## **1. Milloin harjoittelu on työsuhteista?**

Harjoittelu on työsuhteista, kun opiskelija tekee teatterille työtä tämän johdon ja valvonnan alaisena ja muut työsuhteen tunnusmerkit täyttyvät. Arvioinnissa on kiinnitettävä huomiota erityisesti siihen,

- tekeekö opiskelija henkilökohtaisesti teatterin toimintaan kuuluvaa työtä;
- määrääkö tai ohjaako teatteri, mitä, missä, milloin ja miten työtä tehdään;
- noudattaako opiskelija teatterin harjoitus- ja esitysaikatauluja;
- osallistuuko opiskelija teatterin normaaliin tuotanto- ja esitystoimintaan;
- vastaavatko opiskelijan tehtävät teatterin palkattujen näyttelijöiden tehtäviä;
- korvaako tai paikkaako opiskelija ammattinäyttelijää.

Työsuhde voi syntyä, vaikka opiskelija saa työstä samalla opetusta ja vaikka harjoittelun tavoitteena on oppiminen. Oppimistarkoitus ei poista työsuhdetta, jos opiskelija tosiasiallisesti tekee teatterille työtä työsuhteen tunnusmerkkien mukaisesti. Myöskään pelkästään palkattomuus ei poista mahdollista työsuhteisuutta.

Erityistä huomiota on kiinnitettävä tilanteeseen, jossa opiskelija otetaan teatteriin näyttelijän tehtävään ja hänelle annetaan itsenäinen rooli.

Jos opiskelija harjoittelee ja esittää roolin osana teatterin normaalia tuotantoa, osallistuu teatterin määräämiin harjoituksiin ja esityksiin sekä vastaa roolistaan itsenäisesti, kyse on lähtökohtaisesti teatterille tehdystä työstä.

Työsuhteen tunnusmerkit täyttyvät erityisen selvästi, jos opiskelija korvaa tai paikkaa ammattinäyttelijää tai hoitaa tehtävää, johon teatteri muutoin palkkaisi näyttelijän. Tällainen työsuhde ei muutu palkattomaksi harjoitteluksi pelkästään nimeämällä se opintoihin kuuluvaksi harjoitteluksi.

## **2. Milloin harjoittelu voi olla palkatonta?**

Opintoihin kuuluva harjoittelu voi olla palkatonta, kun sen tosiasiallinen tarkoitus ja toteuttamistapa ovat aidosti koulutuksellisia ja osa opiskelijan tutkintovaatimuksia.

Tällainen harjoittelu voi esimerkiksi olla

- opiskelija seuraa ja havainnoi teatterin toimintaa ensisijaisesti oppimistarkoituksessa;
- opiskelija osallistuu ohjattuihin harjoitteisiin tai opetukselliseen toimintaan, joiden tarkoituksena on harjoitella työelämässä tarvittavia taitoja;
- opiskelijalle ei anneta itsenäistä vastuuta teatterin tuotannollisesta tai taiteellisesta suoritteesta;
- opiskelijan tehtävät ovat avustavia tai harjoituksellisia eivätkä vastaa teatterin näyttelijöiden normaaleja tehtäviä;
- opiskelija ei itsenäisesti kanna vastuuta roolista tai muusta taiteellisesta tehtävästä;
- opiskelijan osallistuminen esitykseen on lyhytaikaista, opetuksellista tai luonteeltaan sellaista, ettei opiskelijan panosta käytetä korvaamaan teatterin normaalia palkattua työvoimaa;
- opiskelija harjoittelee tehtäviä teatterin henkilöstön ohjauksessa;

HUOM! Palkaton harjoittelu ei kuitenkaan muutu työsuhteettomaksi vain sillä perusteella, että teatteri tarjoaa opiskelijalle ohjausta tai palautetta. Myös työsuhteessa olevaa harjoittelijaa voidaan opettaa ja ohjata.

### **3. Korkeakoulun harjoittelusopimuksen merkitys**

Yliopiston tai ammattikorkeakoulun ja teatterin välinen harjoittelusopimus osoittaa harjoittelun liittyvän opiskelijan koulutukseen, mutta se ei ratkaise teatterin ja opiskelijan välisen työsuhteen olemassaoloa.

Oppilaitoksen ja teatterin välinen sopimus on edellytys sille, että 10 § 4. kohtaa voidaan sopimussuhteeseen noudattaa. Jos opiskelija ja teatteri solmivat näyttelijän työstä sopimuksen keskenään, on kyse normaalista työehtosopimuksen mukaisesta työsuhteesta.

### **4. Kokonaisarviointi ja tulkinnan lähtökohta**

Harjoittelun luonne ratkaistaan kokonaisarvioinnilla. Keskeisiä kysymyksiä ovat:

1. Mitä opiskelija tosiasiallisesti tekee?
2. Onko kyse teatterin normaalista tuotanto- tai esitystyöstä?
3. Onko opiskelijalla itsenäinen näyttelijän roolityö ja /tai muu itsenäinen tehtävä?
4. Korvaako tai paikkaako hän tuotannossa ammattinäyttelijän?

Mitä enemmän opiskelijan toiminta vastaa teatterin normaalin työntekijän työtä ja mitä enemmän hänen työpanostaan käytetään korvaamaan palkattua työvoimaa, sitä selvemmin kyse on työsuhteesta.

Palkaton harjoittelu on mahdollinen, kun toiminnan tosiasiallinen luonne on aidosti koulutuksellinen eikä opiskelija tee teatterille työsuhteen tunnusmerkit täyttävää työtä.

Osapuolet suosittelevat, että arvio opiskelijan harjoittelusta ja työsuhteen tunnusmerkistön täyttymisestä tehdään ennen kuin oppilaitoksen ja opiskelijan kanssa tehdään sopimus. Arviota voidaan tarkastaa sopimussuhteen aikana, mikäli olosuhteet muuttuvat. Arvioinnissa on hyvä olla mukana teatterin näyttelijöiden luottamushenkilö.

Helsingissä 12. lokakuuta 2026

SUOMEN TEATTERIT – FINLANDS TEATRAR RY

NÄYTTELIJÄLIITTO – SKÅDESPELARFÖRBUNDET RY